

PATVIRTINTA

Pasvalio specialiosios mokyklos
direktoriaus 2015 m. sausio 29 d.
įsakymu Nr. V-10

MAITINIMO ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Maitinimo organizavimo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) reglamentuoja Pasvalio specialiosios mokyklos maitinimo organizavimą naudojant šiam tikslui skirtas valstybės biudžeto lėšas ir finansuojamas iš valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos savivaldybės biudžetui, savivaldybės biudžeto lėšų ir įstatymu nustatyta tvarka gautų kitų lėšų.

2. Mokykla, vadovaudamasi teisės aktais, reglamentuojančiais mokinių ir vaikų maitinimo organizavimą, maisto gaminimą, patalpų ir įrangos priežiūrą, higienos normas, sveikatos bei saugos reikalavimus, organizuoja mokinių maitinimą.

3. Mokiniai, socialinių paslaugų gavėjai gyvenantys bendrabutyje per dieną maitinami 4 kartus, prieš šventes, pirmadieniais bei penktadieniais maitinami 3 kartus. Mokiniai maitinami pagal amžiaus grupes ir atleidžiami nuo mokesčio už maitinimą.

4. Mokiniais, negyvenantiems mokyklos bendrabutyje, nemokamą maitinimą tėvai sutvarko socialinės paramos ir sveikatos skyriuje. Maitinimo dienos normos dydį vienam mokiniui nustato mokyklos steigėjas. Maitinimas organizuojamas pagal mokyklos direktoriaus patvirtintą dienos režimą. Mokiniais, gaunantiems nemokamą maitinimą ir dalinį valstybės išlaikymą (gyvenantiems bendrabutyje), vykstant į ekskursijas išduodamas sauso maisto davinys, atitinkantis tos dienos mokiniui skirtą maisto normos dydį. Negaunantiems nemokamo maitinimo, mokiniams teikiama maitinimo paslauga už kurią sumoka tėvai. Dienos socialinių paslaugų gavėjams maitinimo išlaidas apmoka Pasvalio rajono savivaldybės administracija.

5. Mokiniais, gyvenantiems mokyklos bendrabutyje, nemokamas maitinimas neskiriamas.

6. Mokykla teikia maitinimo paslaugą Pasvalio P.Vileišio gimnazijos mokiniams ir darbuotojams mokslo metų dienomis pagal sudarytą paslaugų teikimo sutartį.

II. NUORODOS

7. Šiame Tvarkos apraše pateikiamos nuorodos į šiuos teisės aktus:

7.1. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 6 d. įsakymu Nr. V-1642 „Dėl apmokėjimo už maitinimą mokinių, gyvenančių bendrojo ugdymo mokyklos bendrabutyje, tvarkos aprašu”;

7.2. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. V-964 “Dėl maitinimo organizavimo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašu” ir jo pakeitimu 2014 m. liepos 4 d. Nr. V – 769;

7.3. Lietuvos Respublikos vyriausybės 2012 m. gruodžio 12 d. Nr. 1516 “Dėl ūkio lėšų, skiriamų iš Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams, skyrimo savivaldybių mokykloms (klasėms), skirtoms šalies (regiono) mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, metodikos patvirtinimo” nutarimu;

7.4. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773 Lietuvos higienos norma HN 21:2011 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“;

7.5. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2003 m. gruodžio 15 d. įsakymą Nr. B1-955 „Dėl Lietuvos Respublikoje išaugintų šviežių vaisių, daržovių, uogų, bulvių atitikties deklaracijos išdavimo reikalavimų patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 3-21);

7.6. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. liepos 15 d. įsakymą Nr. 3D-488 „Dėl Importuojamų, eksportuojamų ir tiekiamų į vidaus rinką šviežių vaisių ir daržovių atitikties prekybos standartams tikrinimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2009, Nr. 84-3548);

7.7. Maisto produktams, kuriuos galima ženklinti simboliu „Rakto skylutė“, taikomų kriterijų sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. sausio 22 d. įsakymu Nr. V-50 „Dėl Maisto produktų ženklinimo simboliu „Rakto skylutė.“

7.8. Pasvalio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2014 m. lapkričio 6 d. įsakymu Nr. DV – 603 „Dėl mokinių nemokamo maitinimo produktams įsigyti lėšų dydžio nustatymo“;

7.9. Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2010 m. sausio 20 d. sprendimu Nr. T1-7 „Mokinių nemokamo maitinimo mokyklose tvarkos“ aprašu;

7.10. Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2014 m. gruodžio 19 d. T1-268 nutarimu „Dėl Pasvalio specialiosios mokyklos vienos dienos normos mokiniui, gyvenančiam mokyklos bendrabutyje, kainos patvirtinimo“.

7.11. Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2014 m. lapkričio 27 d. sprendimu Nr. T1-224 „Dėl maitinimo, medikamentų, patalynės ir aprangos normatyvų Pasvalio rajono socialinės globos paslaugas teikiančiose įstaigose patvirtinimo“.

III. SĄVOKOS IR JŲ APIBRĖŽIMAI

8. Šiame Tvarkos apraše vartojamos sąvokos ir jų apibrėžimai:

Tausojantis patiekalas – šiltas maistas, pagamintas maistines savybes tausojančiu gamybos būdu: virtas vandenyje ar garuose, troškintas, pagamintas konvekciniėje krosnelėje.“

Šiltas maistas – maistas, patiekiamas kaip karštas patiekalas, iki patiekimo vartoti laikomas ne žemesnėje kaip +68 °C temperatūroje.

Valgiaraštis – patiekiamų dienos maisto produktų ir patiekalų sąrašas.

IV. MOKINIŲ, SOCIALINIŲ PASLAUGŲ GAVĖJŲ MAITINIMO ORGANIZAVIMO BENDRIEJI REIKALAVIMAI

9. Mokykloje sudarytos sąlygos mokinių, socialinių paslaugų gavėjų maitinimui organizuoti.

10. Mokyklos direktorius atsakingas už mokinių, socialinių paslaugų gavėjų maitinimo organizavimą ir šios Tvarkos aprašo nuostatų įgyvendinimą.

11. Maisto produktų tiekimas, maisto tvarkymo vietos įrengimas ir maisto tvarkymas turi atitikti teisės aktų reikalavimus.

12. Sudarant sutartį dėl maisto produktų tiekimo mokyklai, tiekimo sutartyje yra numatyta atsakomybė už maisto produktų, neatitinkančių reikalavimų tiekimą.

13. Vaisiai, daržovės, uogos, bulvės gali būti gaunami labdaros forma iš ūkininkų, kurie laikosi Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus nustatytų reikalavimų.

14. Mokinių, socialinių paslaugų gavėjų maitinimas organizuojamas laikantis nustatytų maisto saugos ir maisto tvarkymo reikalavimų. Sudarytos sąlygos kiekvienam mokiniui, socialinių paslaugų gavėjui pavalgyti prie stalo. Socialinių paslaugų gavėjams, turintiems judėjimo negalia, sudaroma galimybė maitintis socialinės globos padalinio virtuvėlėje.

15. Maisto paruošimas ir patiekalų įvairumas atitinka vaikų amžių ir sveikos mitybos rekomendacijas ([www.smlpc.lt/metodine medžiaga](http://www.smlpc.lt/metodine_medžiaga)).

16. Pusryčiams mokiniai, socialinių paslaugų gavėjai gauna 20–25 proc., pietums – 30–40 proc., pavakariams ar priešpiečiams – 10–15 proc., vakarienei – 20–25 proc. rekomenduojamo paros maisto raciono kaloringumo.

17. Patiekalų gaminimo ir patiekimo reikalavimai:

17.1. patiekiamas maistas kokybiškas, įvairus ir atitinkantis saugos reikalavimus.

17.2. pirmenybė teikiama maistines savybes tausojantiems patiekalų gamybos būdams;

17.3. gaminant maistą nenaudojami prieskonių mišiniai, kurių sudėtyje yra maisto priedų ;

17.4. gaminant maistą naudojama druska ir cukrus pagal reikalavimus ir normas;

17.5. rūkyti mėsos gaminiai tiekiami ne dažniau kaip kartą per savaitę;

17.6. jei patiekalui gaminti naudojama malta mėsa ar žuvis, ji turi būti malama patiekalo gaminimo dieną;

17.7. daržovės ir vaisius patiekiami pagal rekomendacijas;

17.8. tas pats patiekalas netiekiamas dažniau nei kartą per savaitę, išskyrus gėrimus ir užkandžius;

17.9. karštas pietų patiekalas gaminamas iš daug baltymų turinčių produktų (mėsa, paukštiena, žuvis, kiaušiniai, ankštiniai augalai, pienas ir pieno produktai) ir angliavandenių. Su karštu patiekalu patiekiami daržovių, salotų;

17.10. valgymo metu ant stalų nėra padėta druskos, pipirų, garstyčių;

17.11. jei tiekiami arbata, sudaryta galimybė atsigerti nesaldintos arbatos;

17.12. pienas ir kiti gėrimai vaikams netiekiami šalti, rekomenduojama temperatūra ne žemesnė kaip 15°C;

17.13. Mokyklos valgykloje, šeimynose, socialinio globos padalinio virtuvėlėje sudarytos higieniškos sąlygos atsigerti geriamojo vandens.

17.14. Valgykloje ir socialinio globos padalinio virtuvėlėje negali būti naudojami susidėvėję, įskilę, apdaužytai kraštais, aliumininiai įrankiai, indai.

18. Mokyklos valgykloje sudarytos sąlygos nusiplauti rankas, nusišluostyti.

19. Mokyklos valgykloje, matomoje vietoje skelbiama:

19.1. penkių dienų pietų valgiaraščių du variantai ir kiekvienos dienos valgiaraštis;

19.2. maisto pasirinkimo piramidės plakatas ar kita sveiką mitybą skatinanti informacija;

19.3. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nemokamos telefono linijos numeris (skambinti maisto saugos ir sudėties klausimais) bei teritorinės visuomenės sveikatos priežiūros įstaigos telefono numeris (skambinti maitinimo organizavimo ir valgiaraščių klausimais).

19.4. Socialinės globos padalinyje matomoje vietoje skelbiamas dienos valgiaraštis.

20. Už Tvarkos aprašo 19 punkte išvardytos informacijos skelbimą atsakingas mokyklos direktorius.

21. Mokykla dalyvauja :

21.1. pieno produktų vartojimo vaikų ugdymo ir švietimo įstaigose programoje „Pienas vaikams“ ;

22. Mokykloje nereklamuojami maisto produktai ir jų įsigyti mokykloje negalima.

V. MOKINIŲ , SOCIALINIŲ PASLAUGŲ GAVĖJŲ MAITINIMO ORGANIZAVIMAS

23. Pasvalio specialiosios mokyklos direktorius:

23.1. atsako už valstybės biudžeto lėšų racionalų, efektyvų panaudojimą pagal paskirtį ir mokinių maitinimo organizavimą teisės aktų nustatyta tvarka;

23.2. atsako, už mokykloje kasdien organizuojamą maitinimą;

23.3. tvirtina mokinių, socialinių paslaugų gavėjų maitinimo grafiką kiekvienų mokslo metų pradžioje.

23.4. skiria atsakingą asmenį – atsakingą už maitinimo organizavimą ir kontrolę mokykloje;

23.5. įpareigoja atsakingą asmenį kontroliuoti, kad maitinimas būtų organizuojamas pagal valgyklos vedėjos sudarytus perspektyvinius valgiaraščius, patvirtintus mokyklos vadovo ir suderintus su visuomenės sveikatos centru;

23.6. skiria atsakingą asmenį - už mokinių, negyvenančių mokyklos bendrabutyje maitinimo organizavimą mokykloje:

23.7. nurodo atsakingam asmeniui kasdien pildyti kompiuterinėse laikmenose mokinių nemokamo maitinimo žurnalą ir išspausdinus bei pasirašius iki kito mėnesio 5 d. pateikti Socialinės paramos ir sveikatos skyriui.

23.8. nurodo atsakingam asmeniui vesti mokinių, negyvenančių mokyklos bendrabutyje ir gaunančių maitinimo paslaugą, lankomumo žiniaraštį. Už maitinimo paslaugą tėvai susimoka pagal išrašytą sąskaitą faktūrą grynais pinigais (priedas Nr. 2)

23.9. nurodo kasininkei – buhalterei, išrašyti sąskaitas už suteiktą maitinimo paslaugą mokiniams, kurių tėvai moka grynaisiais pinigais.

23.10. užtikrina, kad mokinių, socialinių paslaugų gavėjų maitinimui teikiamų maisto produktų asortimentas, būtų sudarytas valgyklos vedėjos, vadovaujantis rekomenduojamų maisto produktų grupėmis, nustatytomis higienos normomis;

23.11. įpareigoja valgyklos vedėją, kad maisto produktų tiekimas, maisto tvarkymo įranga ir maisto tvarkymas atitiktų visuomenės sveikatos priežiūros ir kitų teisės aktų reikalavimus;

23.12. atsiradus poreikiui, informuoja valgyklos vedėją organizuoti tausojantį maitinimą, sergantiems virškinamojo trakto, inkstų, kepenų ir kitomis ligomis. Maistą ruošti pagal atskirą valgiaraštį. Valgiaraščiuose toks patiekalas pažymimas žodžiu „Tausojantis“.

23.13. nurodo virėjai - sandėlininkei maisto produktus priimti tik su lydimaisiais dokumentais, kontroliuoti, kad gaunami maisto produktai atitiktų duomenis dokumentuose, žiniaraščiuose, priėmimo – perdavimo aktų teisingumą, nuolat tikrinti materialines vertybes esančias maisto sandėlyje, vesti apskaitą.

23.14. įpareigoja valgyklos vedėją sudaryti valgiaraščius, atsižvelgti į visos paros energijos normas: mokyklinio amžiaus vaikų pusryčiai sudaro 25 proc. paros energijos, priešpiečiai 15 proc., pietūs 30–40 proc. ir vakarienė -20-25 proc.;

23.15. įpareigoja valgyklos vedėją, valgiaraščius sudaryti atsižvelgiant į mokykloje besimokančių mokinių amžių. Skiriamos dvi amžiaus grupės (6–10 metų ir 11 bei vyresnio amžiaus mokiniai). Nesant galimybės sudaryti valgiaraščių abiem amžiaus grupėms, sudaromas vienas valgiaraštis pagal 11 ir vyresnio amžiaus mokinių maistingų medžiagų fiziologinius poreikius;

23.16. įpareigoja valgyklos vedėją, kad maitinimas atitiktų fiziologinius mokinių, vaikų amžiaus ypatumus bei sveikos mitybos principus ir taisykles;

23.17. įpareigoja vyr. buhalterę vykdyti maitinimo lėšų apskaitą;

23.18. nurodo atsakingam asmeniui kontroliuoti, kad mokykloje vyktų tiksli maitinimą gaunančių mokinių apskaita, kasdien pildomi besimaitinančių mokinių žiniaraščiai.

23.19. pusryčių, priešpiečių, pietų, vakarienės metu už drausmę atsakingi pedagogai.

23.20. mokinius į valgyklą lydintys pedagogai, įpareigoti prižiūrėti besimaitinančių mokinių tvarką bei kultūrą.

23.21. Šeimynų auklėtojai kiekvieną dieną pildo mokinių maitinimo žiniaraštį (priedas Nr. 1).

23.22. Besimaitinantiems mokyklos valgykloje už savas lėšas maitinimo normos antkainį nustato Pasvalio rajono savivaldybės taryba.

23.23. Socialinės globos padalinio darbuotojos pačios iš valgyklos atsineša (termosuose) maistą ir jį sutrina.

23.24. socialinės globos paslaugos gavėjai maitinami po vieną, kiekvienam maistas yra trinamas atskirai.

23.25. Už kokybiškai pertrintą maistą atsako socialinių darbuotojų padėjėjos ir slaugytoja.

23.26. Iki 17.00 val. atsakingas socialinis darbuotojas ar socialinio darbuotojo padėjėjas informuoja valgyklos vedėją, apie sekančią dieną valgančių socialinės globos paslaugų gavėjų skaičių.

VI. MOKINIŲ, SOCIALINIŲ PASLAUGŲ GAVĖJŲ MAITINIMO VALGIARAŠČIŲ SUDARYMO REIKALAVIMAI

24. Mokiniam, gyvenantiems mokyklos bendrabutyje, socialinių paslaugų gavėjams valgiaraščiuose nurodomi pusryčiai, priešpiečiai, pietūs, vakarienė.

25. Mokinių maitinimo valgiaraščiai sudaromi vadovaujantis tvarkos aprašo 7.2 punktu;

26. Valgiaraštyje nurodomos savaitės ir savaitės dienos.

27. Visi valgiaraščio lapai patvirtinti Panevėžio visuomenės sveikatos centro vyr. specialisto, valgyklos vedėjos, mokyklos direktoriaus.

28. Teikiant maitinimo paslaugas Pasvalio specialiosios mokyklos mokiniams, valgiaraščių ir vaikų maitinimo atitikties patikrinimo žurnalo pildyti nereikia, o pagal paslaugos teikimo sutartį žurnalas pildomas.

VII. NEMOKAMO MAITINIMO ORGANIZAVIMAS

29. Nemokamas mokinių maitinimas skiriamas socialiai remtiniams mokiniams, vadovaujantis Pasvalio rajono savivaldybės tarybos patvirtintu tvarkos aprašu.

30. Atsakingas asmuo kiekvieną dieną informuoja valgyklos vedėją apie nemokamai besimaitinančių mokinių skaičių.

VIII. MOKINIŲ MAITINIMO PASLAUGOS SUTEIKIMAS UŽ TĖVŲ LĖŠAS

31. Už maitinimo paslaugą tėvai atsiskaito grynaisiais pinigais.

31.1. tėvai pateikia mokyklos vadovui prašymą;

31.2. tėvai gali pasirinkti: priešpiečius ir pietus;

31.3. Tėvai moka pagal tos dienos valgiaraštyje nurodytą kainą.

32. Grynieji pinigai priimami į mokyklos kasą ir įtraukiami į apskaitą pagal Kasos darbo organizavimo ir kasos operacijų atlikimo taisykles, arba tėvai įneša į banko sąskaitą.

33. Vadovaujantis Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2010-09-29 sprendimo Nr.T1-192 „Dėl Pasvalio specialiajai mokyklai mitybos finansinių normų vienam mokiniui vienai dienai patvirtinimo“, 2 punktu už patiekalų gamybą imamas 30 proc. antkainis asmenims, besimaitinantiems mokyklos valgykloje už savas lėšas, padengiant gamybos kaštus.

34. Už maitinimo paslaugą gaunamos pajamos įtraukiamos į apskaitą kaip įstaigos teikiamų paslaugų lėšos.

35. Atsakingas asmuo informuoja kiekvieną dieną iki 8.30 val. valgyklos vedėją apie besimaitinančių mokinių skaičių už tėvų lėšas.

36. Atsakingas asmuo kiekvieną dieną veda mokinių maitinimo tabelį .

37. Pasibaigus mėnesiui iki sekančio mėn. 3 dienos atsakingas asmuo pristato mokinių maitinimo tabelį buhalterei – kasininkei.

38. Iki sekančio mėnesio 8 dienos buhalterė – kasininkė išrašo tėvams sąskaitas už suteiktą maitinimo paslaugą.

39. Tėvai privalo už suteiktą maitinimo paslaugą susimokėti iki sekančio mėnesio 15 d.

40. Susimokėti už paslaugą tėvai gali mokyklos kasoje arba pervedant pinigus į mokyklos banko sąskaitą.

IX. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

41. Valstybės biudžeto lėšų, skiriamų mokinių maitinimui mokykloje, tikslinę lėšų panaudojimo kontrolę atlieka Valstybės kontrolė, Pasvalio rajono savivaldybės Vidaus audito ir kontrolės skyrius.
